

Datum : 12 maart 2002
Dienst/sector : BMS
Registratienummer : 2002CGC000062i

Nummer PS : PS2002BEM07
Commissie : B&M
Portefeuillehouder : Kok

Titel : Vaststellen van de Agenda 2010.

Inhoudsopgave

Samenvatting,	pag. 1
Ontwerpbesluit	pag. 3
Toelichting	pag. 5
Bijlage(n):	geen

Samenvatting (inclusief alternatieve mogelijkheden en communicatie):

Op 6 februari jl. zonden wij u een brief met daarin ons voorstel voor de inhoud van de Agenda 2010, voorzien van een uitvoerige toelichting. Thans doen wij u een formele voordracht, bestaande uit een ontwerpbesluit waarin ons voorstel is verwoord en waarin ten aanzien van de dekking van uitgaven in de loop van 2002 aan u een voorstel wordt gedaan.

Reeds in onze brief hebben we er op aangedrongen om het aantal projecten op de Agenda 2010 op ten hoogste tien te bepalen. Als u zich daarin kunt vinden, impliceert dat het volgende ten opzichte van het voorstel dat wij u hebben gedaan:

- het staat u vrij om ons voorstel over te nemen en daar dan ten hoogste twee projecten aan toe te voegen (u kunt daarbij gebruik maken van de informatie in de u toegezonden rapportage over het extern overleg en binnengekrege reacties);
- u kunt projecten uit ons voorstel inwisselen voor projecten die u liever plaatst op de Agenda 2010;
- het staat u vrij om projecten te schrappen uit ons voorstel, ook zonder dat u daarvoor een ander project in de plaats zet.

Wij willen in het vroege voorjaar van 2003 aan u rapporteren hoe het staat met alle opgenomen projecten op de Agenda 2010 en met de uitkomst van de “inspirerende ideeën”.

Met betrekking tot de uitgaven voor de Agenda 2010 zullen we in 2002 naar onze verwachting vooral te maken hebben met uitgaven voor de organisatie van het proces rond de Agenda 2010 en de aanloopkosten van de projecten op de Agenda 2010. Wij menen dat de dekking van deze uitgaven ten laste kan worden gebracht van het Structuurfonds Utrecht.

Ontwerpbesluit

Provinciale staten van Utrecht;

Op het voorstel van gedeputeerde staten van 12 maart 2002, dienst/sector BMS, nummer 2002CGC000062i;

Gelezen de brief van Gedeputeerde Staten van 6 februari 2002 en de onderhavige voordracht;

Besluiten:

- I. Uit het voorstel van Gedeputeerde Staten de volgende projecten te plaatsen op de Agenda 2010:
 1. Nieuw wonen door de generaties heen.
 2. Hart van de Heuvelrug.
 3. Open poort tot kennis.
 4. Culturele Hoofdstad Utrecht.
 5. Groen en blauw rond Amersfoort.
 6. Aan de slag met de Nieuwe Hollandse Waterlinie.
 7. Stichtse Lustwarande / As Zeist – Rhenen.
 8. Energieplein Oudenrijn.
- II. Aan het voorstel van Gedeputeerde Staten de volgende projecten toe te voegen:
- III. Uitgaven voor de Agenda 2010 en de aanloopkosten voor de daarop geplaatste projecten ten laste te brengen van het Structuurfonds Utrecht.
- IV. De brief van 6 februari 2002 over dit onderwerp voor kennisgeving aan te nemen.

voorzitter,

griffier,

Toelichting

Aan provinciale staten

Op 6 februari jl. zonden wij u ons voorstel voor de Agenda 2010. In het navolgende nemen wij de toelichting op ons voorstel voor de Agenda 2010 over. Verder willen wij u informeren over de wijze waarop wij het vervolg zien en hoe de aanloopkosten voor de Agenda 2010 en de daarop te plaatsen projecten willen verantwoorden.

Mede op uw verzoek is er een raadpleging van de bevolking via Internet, hoewel ook de mogelijkheid is geboden schriftelijk voorkeuren te bepalen. In een aparte brief zullen wij u op de hoogte stellen van het resultaat.

De inhoud van de Agenda 2010.

Wij presenteren hierna acht projecten die naar ons oordeel thuishoren op de Agenda 2010, dus met in acht neming van de gehanteerde criteria. Deze projecten spreken aan, ze zijn vernieuwend, we hebben de mogelijkheid om onze verbindende rol goed waar te maken.

Het verbindende thema van de acht projecten is **kwaliteit**. Kwaliteit van de ruimtelijke inrichting en de beleving van de ruimte, kwaliteit in de sociale dimensie, kwaliteit door het geven van ruimte aan en het koesteren van onze cultuur en cultuuruitingen. Deze behoefte aan kwaliteit wordt vaak uitgesproken, zoals er ook vaak een zoektocht is naar kwaliteitsverbetering. De acht gepresenteerde projecten kennen soms nog elementen van zo'n zoektocht (en dan moeten we daar de komende maanden verdere energie insteken), maar vaak is al voldoende uitgekristalliseerd wat bereikt moet worden.

Alle projecten vergen samenwerking tussen de provincie en andere partners. Het is niet noodzakelijk dat de provincie altijd het voortouw heeft: het gaat om het gezamenlijk te behalen resultaat, waarbij elke deelnemer zijn mogelijkheden ter beschikking stelt. Maar Provinciale Staten en de samenleving mogen ons er op aanspreken, dat wij ons aandeel zullen leveren en dat wij ons verantwoordelijk weten om succes te boeken met deze acht projecten.

De volgorde waarin de projecten zijn opgesomd heeft geen betekenis:

A. Nieuw wonen door de generaties heen.

Er zijn al veel initiatieven en projecten waarbij er voor wordt gezorgd dat zorgbehoevende mensen zo lang mogelijk en zo goed mogelijk kunnen blijven wonen in hun vertrouwde leefomgeving. Daarbij gaat het zowel om de woning zelf (de levensloopbestendige woning) als om de voorzieningen daar omheen. Wij vinden het belangrijk, dat nu de volgende stap wordt gemaakt: het realiseren of herstructureren van een woonwijk, zodat alle invalshoeken samenkomen: het wonen, de voorzieningen, de stedenbouwkundige inrichting, de mobiliteit enz. Het gaat ons niet alleen om het doordenken, maar vooral ook om het realiseren van een dergelijke (aangepaste) woonwijk. Daar valt ook veel van te leren voor anderen. In de start van de realisatie van dit project

moet een geschikte woonwijk geselecteerd worden die als voorbeeldwijk moet gaan gelden en daarmee een impuls geeft aan soortgelijke initiatieven in onze provincie. Noodzakelijke voorwaarde is de beschikbaarheid van enthousiaste partners (gemeente, zorginstellingen, verenigingsleven) om dit voor elkaar te krijgen. Bij de ontwikkeling van een dergelijk voorbeeldproject is het gewenst dat de invalshoek van sociale cohesie een duidelijke rol speelt. Bij de selectie van de wijk waar dit voorbeeldproject wordt gerealiseerd geldt het als een pluspunt als het gaat om het geven van ruimte voor uiteenlopende leefstijlen (multicultureel) en als er aanknopingspunten zijn voor kwaliteitsverbetering van de fysieke omgeving (duurzaamheid).

B. Hart van de Heuvelrug.

In het centrale deel van de Heuvelrug (globaal tussen Amersfoort en Zeist) dienen zich functies in verandering aan: zorginstellingen willen een deel van hun populatie kunnen huisvesten in bestaand stedelijk gebied (vermaatschappelijking van de zorg) en willen veelal ook reguliere bewoning binnenhalen op hun bestaande terreinen, militaire terreinen worden afgestoten, versnipperde of verouderde bedrijvigheid is toe aan herstructurering e.d. Maar tegelijk is er de wens de kwaliteit van natuur en landschap te versterken en de ruimtelijke versnippering in het gebied terug te dringen. Omdat tegelijkertijd zich uiteenlopende kwesties voordoen, is er een unieke kans om een kwaliteitsslag te maken. Behalve de bereidheid van uiteenlopende partners om tot een voor iedereen gunstige oplossing te komen, zal innovatief moeten worden omgegaan met grondbeleid. Van allerlei kanten zijn al onderwerpen aangedragen die ingepast kunnen en moeten worden in het grotere geheel: het teruggeven van de Leusderheide aan openbaar toegankelijke natuur, zorginstellingen met concrete plannen om de huidige activiteiten op de terreinen op de Heuvelrug drastisch terug te brengen, de wenselijke ontwikkeling van faunapassages enz. Een meer nauwkeurige inventarisatie van de vraagstukken in dit deelgebied van de Heuvelrug, de plannen en ambities van allerlei betrokkenen en de haken en ogen die daaraan vastzitten is al gaande. Van de provincie wordt op zijn minst een goede regie van dit complexe project verwacht. De uitkomsten zullen uiteraard worden vertaald naar het streekplan, maar minstens zo belangrijk is dat de provincie mede-uitvoerder wil zijn van de te maken afspraken.

C. “Open poort tot kennis”: modern informatienetwerk bibliotheken.

Technologische vernieuwing schept voor de bibliotheken nieuwe kansen om hun functie uit te oefenen. Maar de uitdaging is groter, want ook de gebruikers van bibliotheken verwachten dienstverlening over een breed spectrum. Deze verbreding vergt ook een antwoord op de volgende vragen: hoe verbeteren we de samenwerking tussen de lokale bibliotheekvoorziening en de provinciale centrale, in welke mate kunnen bibliotheken fungeren als loket van publieke informatie e.d.? Mogelijk dient zich ook de vraag aan of een verbinding kan worden gelegd naar publieke archieven. Resultaat van dit project moet zijn om de bibliotheken in de provincie en het spectrum van hun dienstverlening ingrijpend te moderniseren. Dit project zal provinciebreed worden opgepakt.

D. Culturele Hoofdstad Utrecht.

Het betekent een enorme impuls voor het culturele leven en de culturele infrastructuur als een stad fungeert als Europese Culturele Hoofdstad. Dit is een kans om samen met de stad, de omliggende gemeenten en de culturele organisaties en instellingen er voor te zorgen dat Utrecht een jaar lang kan fungeren als Europese Culturele Hoofdstad. Een geschikt jaar om deze ambitie te realiseren is 2013, omdat dan de herdenking van de Vrede van Utrecht van 1713 is. Bij dat akkoord waren alle toen machtige staten van Europa betrokken. Als het lukt om in 2013 Utrecht Culturele Hoofdstad van Europa te laten zijn, dan versterken beide gebeurtenissen elkaar.

Bij de ontwikkeling van plannen voor de Culturele Hoofdstad is het wenselijk dat rekening wordt gehouden met de multiculturele samenstelling van de bevolking.

E. Groen en blauw rond Amersfoort.

Bij de gemeenten in Eemland en ons college zijn grote ambities om de groene kwaliteiten rond Amersfoort te versterken, in combinatie met het realiseren van modern waterbeheer en het gebruik maken van de kansen van het water. Een aantal interessante onderdelen van een dergelijk project liggen al ter tafel: het ontwikkelen van een natuurgebied Bloeidaal, de uitbreiding van het Hoevelakense Bos, de ontwikkeling van de Schammerplas, het ontwikkelen van de oevers van de Eem en de Laak, in combinatie met ecologische versterking. Wij willen zodoende resultaatgericht met de betrokken gemeenten en het gewest dit samenhangende plan, waarin nog nadere keuzen moeten worden gemaakt, oppakken. Thans wordt de laatste hand gelegd aan plannen (onder andere de “visie buitengebied Eem & Vallei”) om door een samenspel van deelprojecten de groene kwaliteiten in het Eemlandgebied te versterken. Binnen dat raamwerk willen wij een nadere concretisering overeenkomen met de gemeenten in Eemland over de provinciale deelname.

F. Aan de slag met de Nieuwe Hollandse Waterlinie.

Het Rijk, vijf provincies, talrijke gemeenten en een aantal organisaties hebben al de handen ineengeslagen om op hedendaagse wijze de Nieuwe Hollandse Waterlinie te behouden en te herstellen. Ooit ontwikkeld als een militaire verdedigingslinie, is de betekenis anno nu groot als cultuurhistorisch samenstel van objecten en als vormgever van de landschappelijke structuur. Mede in relatie tot behoud en herstel zijn er inspirerende ideeën gelanceerd om hedendaagse wensen te combineren met de mogelijkheden die de Nieuwe Hollandse Waterlinie biedt. Een samenhangende landelijke gebiedsvisie voor de Nieuwe Hollandse Waterlinie verwachten wij in mei aanstaande. Daaraan zal in Utrecht een eigen invulling moeten worden gegeven. Bij de voortvarende ontwikkeling van de Nieuwe Hollandse Waterlinie zijn wij graag bereid ons te verbinden aan de revitalisatie van de Nieuwe Hollandse Waterlinie binnen onze provincie. Binnen het raamwerk van de landelijke gebiedsvisie willen wij een nadere concretisering overeenkomen met het BRU en de betrokken gemeenten, en daarbij komen tot afspraken over de onderdelen die wij gaan trekken. In elk geval zou het dan moeten gaan om de ontwikkeling van een bezoekerscentrum voor de Nieuwe Hollandse Waterlinie. Voor ons is het nog een open vraag of een dergelijk bezoekerscentrum een bredere doelstelling kan dienen, namelijk het belichten van de verschillende verdedigingslijnes (naast de Waterlinie gaat het dan om de Romeinse “Limes”, de Grebbelinie en de Stelling van Amsterdam).. Het samenbrengen van verschillende nauw verwante functies biedt in allerlei opzichten kansen die niet onbenut mogen blijven. Daaraan zou ook een Provinciaal Archeologisch Centrum verbonden kunnen worden.

G. Stichtse Lustwarande – As Zeist-Rhenen.

Het beeldkwaliteitplan voor de Lustwarande, het gebied van de zuidelijke Heuvelrug met de landgoederen, biedt de uitdaging om samen met de betrokken gemeenten een geweldige kwalitatieve impuls te geven aan dit gebied. Het stationsgebied Driebergen/Zeist is daarbij inbegrepen. Dit heeft potenties, zowel op het vlak van de mobiliteit, mede als transferpunt, op het vlak van economische functies en als hoogwaardige uitvalsbasis van recreatie. Een herstructurering van dit gebied heeft regionale uitstraling. De druk op deze locatie is groot, maar herstructurering van het stationsgebied kan alleen slagen als de beperkingen die natuur en landschap stellen worden gehonoreerd. Ter wille van de kwaliteitsimpuls dient het wegbeeld van de provinciale weg N 225 te worden aangepast, als onderdeel van de uitvoering van het beeldkwaliteitplan.

H. Energieplein Oudenrijn.

Oudenrijn is een markant punt in Nederland; het is één van de drukste punten van Nederland. Alle verkeer rijdt langs deze draaischijf, op deze plaats zijn geen activiteiten gevestigd; rondom ontwikkelen zich kantoren- en woonwijken. Deze energieke locatie kan de ideale plaats zijn om een centrum voor duurzame energie te vestigen. Mogelijk in combinatie met kunstuitingen gekoppeld aan deze “landmark”, zijn allerlei mogelijkheden te verwezenlijken zoals zonne-energie en energietoeslag in asfalt. Naast deze daadwerkelijke vormen van energiewinning is het de bedoeling dat hier een educatiecentrum voor energie wordt gevestigd.

De aanpak in 2002 van de Agenda 2010 en de daarop geplaatste projecten.

Het beleidsproces om de Agenda 2010 tot stand te brengen en om daarna de implementatie aan te vatten beschouwen wij als een normaal onderdeel van de werkzaamheden van de organisatie, die dus uit de daartoe beschikbaar gestelde middelen moeten worden bekostigd.

Voor de projecten die worden geplaatst op de Agenda 2010, alsmede voor de daaraan verbonden “inspirerende ideeën”, zullen na de vaststelling van de Agenda 2010 door ons college projectplannen worden gemaakt. Zoveel mogelijk zal dit gebeuren met regulier beschikbare menskracht en middelen. Voor zover aanvullende aanloopkosten nodig zijn, zijn wij van mening dat de dekking kan worden gevonden in de nog onbestemde ruimte van het Structuurfonds Utrecht. Overigens zullen gedeputeerde staten uitwerking geven aan het statenbesluit over het Structuurfonds Utrecht.

Na de keuze door provinciale staten van de projecten op de Agenda 2010, zullen wij de organisatorische en projectmatige opzet daarvan nader vorm geven. Wij stellen ons voor dat wij van de afzonderlijke projecten de projectopzet, die in het algemeen overeen zal worden gekomen met externe partners, na gereedkomen aan u ter kennis zullen brengen. Aan de projectplannen zal dan ook een meerjarige financiële raming worden verbonden die de instemming behoeft van Provinciale Staten.

Reeds eerder is afgesproken dat jaarlijks een voortgangsrapportage zal worden uitgebracht over de realisatie van de Agenda 2010, respectievelijk de daarop geplaatste projecten. Een eerste voortgangsrapportage kunt u in het voorjaar van 2003 tegemoet zien.

In het extern overleg is ons gevraagd hoe vaststaand de Agenda 2010 is.

Wij menen, dat de Agenda 2010 slechts kan wijzigen door een besluit van Provinciale Staten. Elk jaar, in dezelfde cyclus als de Kadernota, wordt aan u gerapporteerd wat de stand van zaken is bij de projecten op de Agenda 2010. Dit kan aanleiding zijn projecten af te voeren, omdat ze gereed zijn of omdat het perspectief apert onvoldoende is, en het kan aanleiding zijn nieuwe projecten op te voeren. Over een aantal jaren, als de afzonderlijke projecten van de Agenda 2010 gereed zijn of afdoende zijn geborgd met de buitenwereld en in de organisatie, kan een conclusie zijn dat de aanpak via Agenda 2010 geen meerwaarde meer heeft. In die fase kunnen Provinciale Staten besluiten deze aanpak via Agenda 2010 te beëindigen of op te laten gaan in een aanpak die op dat moment meer perspectief biedt.

De besluitvorming over de inhoud van de Agenda 2010

Reeds in onze brief hebben we er op aangedrongen om het aantal projecten op de Agenda 2010 op ten hoogste tien te bepalen. Als u zich daarin kunt vinden, impliceert dat het volgende ten opzichte van het voorstel dat wij u hebben gedaan:

- het staat u vrij om ons voorstel over te nemen en daar dan ten hoogste twee projecten aan toe te voegen (u kunt daarbij gebruik maken van de informatie in de u toegezonden rapportage over het extern overleg en binnengekregen reacties);
- u kunt projecten uit ons voorstel inwisselen voor projecten die u liever plaatst op de Agenda 2010;
- het staat u vrij om projecten te schrappen uit ons voorstel, ook zonder dat u daarvoor een ander project in de plaats zet.

Gedeputeerde staten,

voorzitter, Mr B. Staal

griffier, Drs. H.H. Sietsma